

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ПРВИ ОСНОВНИ СУД У БЕОГРАДУ
84 П.бр.17865/12
Дана: 12.12.2012. године
Београд,
ул. Устаничка бр. 14

У ИМЕ НАРОДА

ПРВИ ОСНОВНИ СУД У БЕОГРАДУ и то судија Милица Трбовић-Свиларић, као судија појединац, у парници тужиоца **ОСКОМИЋ СТЕПАНА** из Новог Загреба, ул. Ланиште бр. 17 ц, Република Хрватска, кога заступа пуномоћник Татјана Савић Спасић, адвокат из Београда, ул. Трнска бр. 5, против тужене **РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ** коју заступа Републичко јавно правобранилаштво, ради накнаде штете, донео је након одржане усмене, јавне и главне расправе закључене дана 12.12.2012. године, следећу:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ тужбени захтев тужиоца Оскомић Степана којим је тражио да суд обавезе тужену Републику Србију да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове услед смрти блиских лица плати износ од 1.000.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана 12.12.2012. године па до исплате као и захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка, **КАО НЕОСНОВАН.**

ОДБИЈА СЕ предлог тужиоца за ослобођење од обавезе плаћања судских такси, **КАО НЕОСНОВАН.**

Образложење

Првобитно постављеним тужбеним захтевом пуномоћник тужиоца је тужбом као првотуженог обухватио и Вуковић Горан, међутим решењем Првог општинског суда у Београду П.бр.1742/06 од 26.11.2008. године тужба тужиоца у односу на првотуженог Вуковић Горана из Ђуригела је одбачена као неуредна. Решењем Окружног суда у Београду

Гж. бр. 455/09 од 12.11. 2009. године одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђено је решење Првог општинског суда у Београди П. бр. 1742/06 од 26.11.2008. године. С тога је тужба остала усмерена само према Републици Србији у односу на коју је пуномоћник тужиоца остао при постављеном тужбеном захтеву.

Тужилац је преко пуномоћника, поднео тужбу у којој је навео да су у ноћи између 29. и 30. јула 1993. године Горан Вуковић и Павле Драшковић иначе припадници Добровољачке јединице при Војсци Југославије ушли у кућу породице Оскомић у селу Кукујевци, општина Шид, у којој су живели родитељи тужиоца Оскомић Никола и Оскомић Агица као и тужиочева бака Томић Марија, са намером да озбиљним претњама и принудама изврше притисак на њих као припаднике хрватског народа, како би их застрашили и натерали да напусте село. У помоћној згради породичне куће породице Оскомић био је Оскомић Никола отац тужиоца када је Горан Вуковић заједно са Павлом Драшковићем ушао унутра и уперио му пиштољ марке „Шкорпион“ а Павле Драшковић пајсер и наредио му да са столице пређе на лежај. Питали су га да ли је тачно да му син живи у у Загребу, и зашто се не исели у Хрватску а затим га је пајсером Драшковић Павле више пута ударио пајсером у главу, стављајући му до знања да му је живот у опасности и да треба да се исели. Потом су му гајтаном везали руке и ноге а преко уста завезали крпу да не би могао да виче. Пре него што су га свезали, Оскомић Никола им је рекао да је у главном делу куће његова супруга, те да ако желе новац, да га тренутно он нема, али да ће га до сутра донети, а да жена има дукат. Свезаног Оскомића одвукли су низ оставу, те су га гурнули низ степенице. Потом су напустили помоћну зграду и отишли су до главне куће у којој су се налазиле супруга Оскомић Николе Оскомић Агица мајка тужиоца и Томић Марија бака тужиоца. Оскомић Агица је чула да неко улази у кућу, помислила је да је то њен супруг и позвала га је именом, а како није добила одговор упалила је светло и изашла на врата која се налазе између собе и ходника. У том моменту прискочили су јој Горан Вуковић са упереним пиштољем и Драшковић Павле са пајсером. Агица Оскомић је почела да вришти, а Павле Драшковић ју је ударио више пута пајсером, од којих удараца је задобила повреде. Наставила је да виче, што се чуло у суседству које је почело да пали светла, па је Павле Драшковић пустио Оскомић Агицу и истрчао из куће сматрајући да су задатак застрашивања извршили. Међутим Горан Вуковић није одмах изашао за Павлом Драшковићем, већ је одлучио да Агицу Оскомић лиши живота и то само зато што је хрватске националности. Пришао јој је, примакао предњи крај пригушивача на пиштољу потиљачном делу главе и из непосредне близине је испалио један хитац наневши јој прострелну рану главе, која је проузроковала смрт. У том тренутку појавила се Томић Марија, пошто је претходно чула врисак Оскомић Агице. Вуковић Горан одлучио је да и њу лиши живота па јој је прислонио пиштољ у потиљачни део главе и испалио је један хитац, што је довело до њене смрти. Затим је Горан Вуковић напустио кућу Оскомића и вратио се до подрума где су претходно он и Драшковић Павле оставили Оскомић Николу, који је лежао леђима на поду. У намери да га лиши живота испалио је из пиштоља 3 хица У Николу Оскомића услед чега је дошло до смрти истог. Горан Вуковић је пресудом Окружног суда у Сремској Митровици К. бр. 28/94 од 26. 04.1996. године правноснажно осуђен

због извршење кривичног дела убиство из ниских побуда из чл. 47 став 2 тачка 4 КЗ РС на јединствену казну затвора у трајњу од 15 година. Како поменуто кривично дело спада у групу кривичних дела која не застаревају, тужилац је навео да је тужба благовремена у смислу чл.377 ЗОО, којим је утврђено да захтев за наканду штете, када је штета проузрокована кривичним делом, застарева кад истекне време одређено за застарелост кривичног дела. Тужена Република Србија, била је дужна да пок. Оскомић Николи, Оскомић Агици и Томић Марији пружи заштиту коју гарантује свим својим грађанима, те да им обезбеди и додатну заштиту обзиром да се радило о припадницима хрватске мањине, која је живела у пограничном делу, где су у то време трајали ратни сукоби, те да је било опште познато да је у то време постојало застрашивање хрватске мањине с циљем да се одселе из Републике Србије. Како је тужилац претрпео душевне болове због смрти блиских лица, а одговорност тужене произлази из члана 172 и 180 ЗОО-а, обзиром да је тужени Горан Вуковић био припадник Добровољачке јединице при Војсци Југославије, као и из Међународног пакта о грађанским и политичким правима и Европске конвенције о људским правима и основним слободама, то је тужилац постављеним тужбеним захтевом предложио да суд усвоји тужбени захтев те да обавезе тужену да му на име накнаде нематеријалне штете по основу претрпљених душевних болова због смрти блиских лица плати износ од 1.000.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана пресуђења па до исплате. Трошкове је тражио и определио.

Заступник тужене је у одговору на тужбу и током поступка оспорио тужбени захтев и истакао је приговор пасивне легитимације у овој правној ствари. Навео је да у конкретном случају не постоји основ за одговорност тужене Републике Србије, имајући у виду да би право на накнаду штете услед аката насиља и терора, припадало оштећеном лицу само ако је такав акт био усмерен против државног и друштвеног уређења, безбедности и уставом загарантованих права грађана. Из овога следи да друштвено политичка заједница односно држава, није одговорна за накнаду штете у случају било ког насиља, него само у случају оних аката насиља и терора против грађана, који имају за циљ дестабилизацију државног и друштвеног уређења. Како у конкретном случају штета није настала услед аката који имају наведена својства које су државни органи били дужни да спрече нити је настала због пропуштања државних органа, то тужена није одговорна за штету према члану 180 ЗОО-а. Такође, заступник тужене је истакао и приговор застарелости потраживања накнаде штете тужиоца у смислу члана 376 ЗОО, обзиром да се штетни догађај десио у ноћи између 29. и 30. јула 1993. године а да је тужба поднета 01.03.2006. године, након протеча скоро 13 година, дакле по протеку како субјективног, тако и објективног рока застарелости потраживања накнаде штете. По схватању Врховног суда Србије рокови застаревања потраживања накнаде штете из члана 377 ЗОО-а теку само према учиниоцу кривичног дела којим је штета проузрокована, а не и према држави. Имајући у виду напред наведено, заступник тужене је предложио да суд одбије тужбени захтев тужиоца као носнован.

Суд је у доказном поступку извео све потребне доказе, па је оценом изведених доказа и навода парничних странака, као и на основу резултата целокупног

поступка, које је ценио у смислу члана 8 ЗПП-а, како појединачно, тако и у међусобној вези, нашао следеће:

Читањем пресуде Окружног суда у Сремској Митровици К.бр. 28/94 од 26.04.1996. године која је потврђена пресудом Врховног суда Србије у Београду Кж.1132/96 од 04.03.1999. године, суд је утврдио да је окривљени Горан Вуковић оглашен кривим због извршења кривичног дела изазивање националне, расне, и верске мржње, раздора и нетрпељивости из члана 134 став 2 у вези става 1 Кривичног закона Југославије, те да је Вуковић Горан заједно са Николић Миланом и Драшковић Павлом у ноћи између 29. и 30. јула 1993. године починио три кривична дела убиства из ниских побуда из члана 47 став 2 тачка 4 Кривичног закона СРС и то једно на штету покојног Оскомић Николе, друго на штету покојних Оскомић Агице и треће на штету Томић Марије сви из Кукујеваца при чему је начин извршења кривичног дела описан у донетој пресуди, те да му је изречена јединствена казна у трајњу од 15 година затвора.

Пре упуштања у одлучивање о основаности тужбеног захтев, суд је ценио истакнути приговор застарелости потраживања, па је нашао да је исти основан. Наиме, одредбом члана 376 став 1 ЗОО-а прописано је да потраживање накнаде штете застарева за три године од дана када је оштећеник дознао за штету и за лице које је штету учинило, а став 2 истог члана да у сваком случају ово потраживање застарева за пет година од када је штета настала. Како је у конкретном случају утврђено да је штетни догађај наступио у ноћи између 29. и 30. јула 1993. године, при чему је тужба у овоме спору поднета дана 01.03.2006. године, што је утврђено из пријемног печата суда, то суд налази да је тужба у овом спору поднета протеком објективног рока од 5 година застарелости дакле тек након 13 година од дана настанка штете, те је стога у конкретном случају потраживање тужиоца у односу на тужену Републику Србију застарело.

С тим у вези, суд је посебно ценио наводе тужиоца да се у конкретном случају ради о штети која је проузрокована извршењем кривичног дела убиства из ниских побуда из члана 47 став 2 тачка 4 КЗ СРЈ, те да се у конкретном случају има применити одредба члана 377 ЗОО па налази да су исти неосновани. Ово стога што привилеговани застарни рокови из чл. 377 ЗОО теку само у односу на штетника који је за штету одговарао по основу кривице, односно само у односу према учиниоцу кривичног дела којим је штета узрокована и када је у кривичном поступку утврђено постојање кривичног дела, дакле према Горану Вуковићу као лицу које је пресудом Окружног суда у Сремској Митровици К. бр. 28/94 од 26.04.1996. године која је потврђена пресудом Врховног суда Србије у Београду Кж.1132/96 од 04.03.1999. године, оглашен кривим због извршења кривичног дела изазивање националне, расне, и верске мржње, раздора и нетрпељивости из члана 134 став 2 у вези става 1 Кривичног закона Југославије као и због три кривична дела убиства из ниских побуда из члана 47 став 2 тачка 4 Кривичног закона СРЈ, док према држави, односно правном лицу које одговара за штету по принципу претпостављене одговорности односно одговорности за другога, потраживање застарева у роковима прописаним одредбом чл. 376 став 1 и став 2 ЗОО-а.

Имајући у виду напред наведено, суд је донео одлуку као у ставу један изреке пресуде.

Суд је ценио и друге изведне доказе и наводе парничних странака, али их посебно не образлаже, налазећи да при овако утврђеном чињеничном стању и заузетом правном становишту, нису од утицаја на другачије пресуђење у овоме спору.

Суд је одбио предлог за ослобођење од обавезе плаћања судских такси, обзиром да до закључења главне расправе пред овим судом тужилац није доставио суду уверење о општем имовном стању, као ни друге релевантне доказе прописане чланом 164 и 165 ЗПП-а, а на основу којих би суд могао донети одлуку о ослобођењу од обавезе плаћања судских такси. Стога је суд донео одлуку као у ставу два изреке пресуде.

Како тужилац није успео у спору, то је суд одбио захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка сходно одредби члана 149 и 150 ЗПП-а, а како тужена до закључења главне расправе у смислу члана 159 ЗПП-а није доставио суду опредељени захтев за накнаду трошкова парничног поступка, то суд о трошковима парничног поступка тужене није ни одлучивао.

Са свега напред наведеног одлучено је као у изреци пресуде.

СУДИЈА
МИЛИЦА ТРБОВИЋ-СВИЛАРИЋ

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

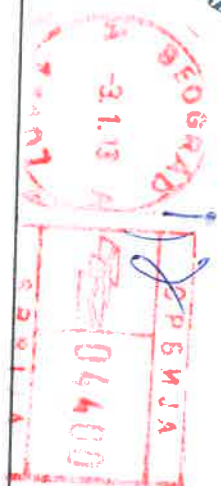
Против ове пресуде може се изјавити жалба Апелационом суду у Београду, у року од 15 дана од дана пријема преписа ове пресуде, а преко овог суда.

ПРВИ ОСНОВНИ СУД У БЕОГРАДУ
Устаничка 1, Београд ПAK 163943

БЕОГРАД

Посл. бр. 84. P-17865/12

Врста пошиљке и број прилога

presuda od 12.12.2012.

Ев.

R 98481

Адреса

edu. Tatjana Savic - Spasit

ul. Trnava br. 5

11000

Beograd

РЕОН

--	--	--	--

АДРЕСНИ КОД

--	--	--	--	--	--